

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

2011/2157(INI)

21.10.2011

ATZINUMS

Sniegusi Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Ārlietu komitejai

par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu
(2011/2157(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas kaimiņattiecību politikā (EKP) ir pastiprināta sadarbība enerģētikas jomā; atgādina, ka energoapgādes drošība, dažādojot avotus, pieprasījuma pārvaldība un ciešāka sadarbība ar lielākajiem piegādātājiem un tranzītvalstīm joprojām ir ES enerģētikas politikas prioritāte un ka austrumu un dienvidu kaimiņvalstis aizvien ir ES ārējās enerģētikas politikas uzmanības centrā, kā arī prasa īstenot iedarbīgus pasākumus, lai nodrošinātu solidaritātes principa piemērošanu enerģētikas jomā; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par ārējo enerģētikas politiku un tās priekšlikumu lēmumam par informācijas apmaiņu saistībā ar starpvaldību nolīgumiem;
2. vērs uzmanību uz Austrumu partnerības nozīmi ES energoapgādes nodrošināšanā; saistībā ar jaunu starpsavienojumu un cauruļvadu izveidi gāzes nozarē, jaunu starpsavienojumu un tīklu izveidi elektroenerģijas nozarē, jaunas infrastruktūras un termināļu izveidi sašķidrinātās dabasgāzes (SDG) nozarē un jaunu elektrostaciju izveidi (izmantojot fosilos kurināmos vai atjaunojamus enerģijas avotus vai pamatojoties uz kodolenerģijas projektiem) uzsver, ka ir jāizveido tirgus noteikumi un pārredzami un taisnīgi nosacījumi attiecībā uz elektroenerģijas tranzītu un tirdzniecību, lai nodrošinātu stabilu nākotni ieguldījumiem; uzsver, ka ar šiem noteikumiem un nosacījumiem būtu jāveicina augsti dabas aizsardzības, demokrātiska līdzdalības un veselības un drošības standarti;
3. atzinīgi vērtē priekšlikumu par Eiropas Enerģētikas kopienas izveidi un uzskata, ka tas varētu būtu nozīmīgs solis sadarbībā ar kaimiņvalstīm;
4. atzinīgi vērtē Ukrainas un Moldovas pievienošanās Enerģētikas kopienas līgumam, ņemot vērā tā iespējami svarīgo lomu ES energoapgādes drošības mērķu izpildes nodrošināšanā un šo valstu drošības veicināšanā;
5. atzinīgi vērtē visus Austrumu partnerības nostiprināšanas centienus, īpaši Komisijas pamatiniciatīvas MVU, reģionālo enerģētikas tirgu un energoefektivitātes jomā; uzskata, ka šie centieni būtu jāatspoguļo daudzgadu finanšu shēmā;
6. aicina Komisiju veicināt, tostarp ar ieguldījumu palīdzību, viedu enerģētikas tīklu un infrastruktūras starpsavienojumu izveidi ar ES kaimiņvalstīm, kā arī modernizēt un pilnveidot tos; uzsver, ka ir svarīgi dot priekšroku ES interesēm atbilstošiem projektiem, lai paātrinātu to izstrādi un īstenošanu; jo īpaši norāda, ka ir svarīgi izveidot un attīstīt sašķidrinātās dabasgāzes infrastruktūru;
7. aicina Komisiju vairāk attīstīt ES Melnās jūras stratēģiju, jo ģeostratēģiskās nozīmes dēļ tā ir svarīgs ES ārējās enerģētikas stratēģijas elements ar ievērojamu energoapgādes drošības un piegādes dažādošanas potenciālu;
8. atgādina par tradicionālo enerģijas avotu (naftas un gāzes), atjaunojamo enerģijas avotu un energoefektivitātes nozīmi ES austrumu un dienvidu kaimiņvalstu ekonomikas attīstības veicināšanā, tiem kļūstot par jaunu ienākumu un nodarbinātības avotu, radot

jaunus vietējus enerģijas avotus, stiprinot tīklu infrastruktūru un veicinot jaunas rūpniecisko elementu ražošanas nozares izveidošanos; atzīst, ka stimulu trūkums un pašreizējās ierobežotās tehniskās iespējas, kas liedz tīkliem saņemt un izplatīt no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūto enerģiju, ir biežāk sastopamais šķērslis, kurš kavē izmantot atjaunojamus enerģijas avotus vēl vairāk; aicina Komisiju mudināt vietējo zināšanu pilnveidošanu un veicināšanu šajās jomās, zinātības nodošanu un strauju viedās tehnoloģijas ieviešanu, kā arī kopīgu pētniecības projektu veicināšanu, atbalstot inženieru fakultātēm, atjaunojamās enerģijas avotu pētniecības centriem un regulatīvām iestādēm paredzētas mācību programmas;

9. uzsver, ka ir nepieciešama pārrobežu sadarbība Donavas reģionā, ņemot vērā, ka šis reģions ir Eiropas vārti uz Rietumbalkāniem, kā arī uzsver ES stratēģijas Donavas reģionam nozīmi kaimiņattiecību uzlabošanā Eiropas centrālajā un dienvidaustrumu daļā, ņemot vērā tās ievērojamo pievienoto vērtību ES Austrumeiropas politikā, tādējādi šī stratēģija ir lielisks veids, kā veicināt visas Savienības politisko un ekonomisko sadarbību Balkānu reģionā un kā paplašināt un nostiprināt Eiropas integrācijas procesu tā teritorijā;
10. uzsver, ka ir svarīgi dalīties ES enerģētikas nozares reformu pieredzē ar kaimiņvalstīm, piemēram, Ukrainu, lai palīdzētu modernizēt to gāzes tranzīta sistēmu un veicināt pārredzamus tirgus noteikumus, vides aizsardzību un taisnīgus enerģijas tirdzniecības nosacījumus;
11. norāda, ka kodoldrošumam un kodoldrošībai vajadzētu būt galvenajām prioritātēm ES dialogā ar tās kaimiņvalstīm, jo īpaši reģionos, kuros var būt liela seismiskā aktivitāte; uzskata, ka daudzpusējās sarunās, tostarp sarunās, kas notiek Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras (SAEA) aizgādībā, ES ir jāatbalsta starptautiski, juridiski saistoši kodoldrošības standarti un jācenšas paplašināt kodoldrošības novērtējumu veikšanu arī ES kaimiņvalstīs; uzsver, ka ir jāveicina informācijas apmaiņa kodolpētniecībā un tehnoloģiskās un zinātniskās pieredzes apmaiņa šajā jomā;
12. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu paātrināt enerģētikas tirgus integrāciju un liberalizāciju, veicinot reglamentējošo noteikumu turpmāku konvergenci, par pamatu izmantojot Energoregulatoru sadarbības aģentūras (ACER) paveikto; neraugoties uz to, ka Enerģētikas kopienas līgumā oglekļa emisiju pārvirzes riskam ir pievērsta pienācīga uzmanība, uzskata, ka ir svarīgi paplašināt un padziļināt Enerģētikas kopienas, lai nodrošinātu pienācīgu tirgus darbību un juridisko noteiktību ieguldījumiem; mudina īstenot tādus kopīgus regulatīvus projektus kā *MEDREG* un veicināt saskaņotus, pārredzamus un nediskriminējošus tirgus noteikumus un zinātības un pieredzes apmaiņu;
13. uzsver, ka Melnās jūras reģionā ir jākonsolidē daudzpusējā sadarbība enerģētikas jomā atbilstīgi PTO un Enerģētikas hartas līguma pamatprincipiem; atbalsta tirgu un tiesiskā regulējuma pilnīgu integrāciju, pamatojoties uz ES tiesību aktiem enerģētikas un vides jomā, un mudina plašākā Melnās jūras reģiona valstīs pievienoties Enerģētikas hartas līgumam, vienlaikus sekmējot ES, EIB un ERAB atbalsta sniegšanu enerģētikas infrastruktūras modernizācijai EKP valstīs;
14. atgādina Enerģētikas hartas dalībniekiem par līgumā un tā attiecīgajos grozījumos un protokolos minētajiem pienākumiem; uzsver, ka ir pilnībā jāievēro un jāpiemēro jebkādas vienošanās par strīdu izšķiršanu; mudina tās Ziemeļāfrikas valstis, kuras pašreiz atrodas

novērotāju statusā, pāriet uz pilntiesīgu locekļu statusu;

15. uzskata, ka ES būtu jāveicina labāka sadarbība enerģētikas jautājumos ar EKP valstīm, lai nodrošinātu energoapgādes drošību un sekmētu ES iekšējo tirgus noteikumu īstenošanu;
16. atbalsta sadarbības padziļināšanu tādos sektoros kā ražošana, MVU, pētniecība, izstrāde, inovācija, IKT, tostarp IT sistēmu drošība, kosmos un tūrisms; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumus attīstīt zināšanu un inovācijas kopīgo telpu un digitālo ekonomiku, kas pamatojas uz IKT, un aicina dalībvalstis un kaimiņvalstis atkārtoti apliecināt apņemšanos šo attīstību īstenot; atkārtoti apstiprina, ka efektīvi tirdzniecības un ieguldījumu veicināšanas mehānismi starp ES un tās kaimiņvalstīm ir svarīgi, lai nostiprinātu tirdzniecības partnerības un ļautu ekonomikas dalībniekiem un jo īpaši MVU piekļūt pienācīgai un uzticamai informācijai par tirdzniecības un ieguldījumu nosacījumiem partnervalstīs;
17. uzsver ES un tās kaimiņvalstu pētniecības kopīgās plānošanas iniciatīvu sniegto labumu; tādēļ mudina vairāk attīstīt koordināciju, sadarbību un sinerģijas starp visām valsts līmeņa programmām un pētniecības darbībām, ko veic Vidusjūras reģiona kaimiņvalstis, lai tādējādi pastiprinātu šā reģiona vides pētniecības darbību vispārējo saskaņotību un efektivitāti, kā piemēru minot Kopīgo Baltijas jūras pētniecības programmu (*BONUS 169*);
18. ir informēts par *BSI* (Melnās jūras reģiona starpsavienojuma) projekta sasniegumiem, plašākā Melnās jūras reģionā veidojot reģionālu pētniecības un izglītības tīklu, kā arī par tā saikni ar *GEANT*, un aicina Komisiju arī turpmāk atbalstīt pētniecības projektus Melnās jūras reģionā, piemēram, *HP-SEE*, *SEE-GRID*, *SCENE*, *CAREN* un *BSRN*;
19. cer sagaidīt Komisijas priekšlikumus par jauno Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (*EKI*), atzinīgi vērtē Komisijas modeli „lielāks atbalsts par lielākiem centieniem” un mudina palīdzības piešķiršanas gadījumos lielāku uzmanību pievērst nepieciešamībai pastiprināt diferencēšanu, elastību un nosacītību; mudina ņemt vērā valstu īpatnības, EKP izmantojot „diferencētus partnerības līgumus”; norāda, ka ES palīdzībai vajadzētu būt viegli pieejamai un vairāk koncentrētai uz konkrētu projektu atbalstīšanu nekā konsultāciju sniegšanu, un sistēmai nevajadzētu būt tik stingrai, ka tās dēļ tiktu kavēti centieni panākt izcilību, tomēr katrā ziņā ir pilnībā jāievēro ES finanšu noteikumi;
20. uzskata, ka ir svarīgi panākt objektīvu līdzsvaru starp austrumu un dienvidu kaimiņvalstīm; aicina Komisiju paātrināt asociācijas nolīgumu, tostarp padziļinātu un vispārēju brīvās tirdzniecības nolīgumu (*DCFTA*), noslēgšanu un īstenošanu;
21. uzsver, ka EKP ir jāveido no makroreģionālās stratēģijas viedokļa, reģionālā līmenī koordinējot Savienības un dalībvalstu darbības; uzsver, ka ES un Vidusjūras reģiona valstu līmenī būtu jānodrošina sinerģija starp šādu stratēģiju un Savienības Vidusjūrai īstentajiem daudzpusējiem projektiem, piemēram, saules enerģijas izmantošanas plānu Vidusjūras reģionā, pasākumiem civilās drošības, jūras transporta maģistrāļu jomā vai piesārņojuma apkarošanas pasākumiem Vidusjūras reģionā.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	20.10.2011
Galīgais balsojums	+: 35 -: 0 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Adam Gierek, Norbert Glante, Jacky Hénin, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Béla Kovács, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Herbert Reul, Jens Rohde, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Niki Tzavela, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Maria Badia i Cutchet, Jolanta Emilia Hibner, Sajjad Karim, Bernd Lange, Markus Pieper, Hannu Takkula, Silvia-Adriana Țicău, Catherine Trautmann, Hermann Winkler
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Judith Sargentini